

THEODORESCU Răzvan (22 mai 1939, București) – istoric de artă; președinte al Radioteleviziunii Române în iunie 1990.

A fost și rămâne și astăzi unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai lui Ion Iliescu, alături de care s-a aflat în toate momentele politice importante de după 1989.

Fiu de funcționari, T.R. a avut în timpul regimului comunist o atitudine oarecum ambivalentă: pe de o parte a fost un membru de partid activ, probabil din rațiuni profesionale ce țineau de construirea unei cariere, iar pe de altă parte s-a asociat unor activități ce contraveneau liniei partidului. Deși a devenit membru al Uniunii Tineretului Comunist încă din anul 1954, candidând cu succes la funcția de secretar al organizației pe clasă¹, ca student a fost exmatriculat din facultate și exclus din U.T.C. (1959) pentru că nu a acceptat să ia *poziție deschisă* față un profesor ce refuzase să se solidarizeze cu un protest al partidului. A fost reprimat însă și în facultate și în partid doi ani mai târziu, pe baza aprecierilor pozitive ale conducerii Trustului I construcții București, unde lucrase ca muncitor între timp, și ale organizației U.T.C.

A absolvit Facultatea de Istorie în 1963, completându-și studiile în 1972 cu un doctorat despre începuturile artei în spațiul românesc. Încă de la terminarea facultății a lucrat ca cercetător al Institutului de Istoria Artei al Academiei Române, acolo unde a ajuns director adjunct științific (1972 - 1977)². Publicând articole pe această temă și participând la conferințe în străinătate, a fost ales membru supleant al Comitetului Internațional de Istoria Artei (1969). Pe linie de partid, din 1968 a îndeplinit funcția de secretar al organizației de bază din Institut, iar din 1970 a fost ales membru al Comitetului de partid al Academiei³, poziții care l-au ajutat de altfel să ajungă director, așa cum reiese din fișa Secției Cadre. Din cauză că a intervenit pentru a salva Biserica Enei de la demolare, în 1977 a fost înlăturat de la conducerea I.I.A.A.R., astfel că în anii '80 îl găsim în cercul de apropiați ai academicianului Mihai Drăgănescu și ai lui Petre Roman. Revoluția îl găsește ca profesor la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” (din 1987), ulterior Universitatea de Arte din București, al cărei rector devine la 9 ianuarie 1990⁴.

¹ A.N.I.C., Fond C.C. al P.C.R. – Cadre, Dosar T 125, f. 1.

² *Arta istoriei și istoria artei. Academicianul Răzvan Theodorescu la 65 de ani*, Editura Enciclopedică, București, 2004, Biobibliografie.

³ A.N.I.C., Fond C.C. al P.C.R. – Cadre, Dosar THE 125, f. 2.

⁴ Gheorghe CRIȘAN, *Piramida puterii. Vol. II. Oameni politici și de stat, generali și ierarhi din România (22 decembrie 1989 – 10 martie 2004)*, Editura Pro Historia, București, 2004, p. 394.

După cum se știe, adevărata sa ascensiune publică și politică începe odată cu evenimentele din decembrie 1989. La 9 februarie 1990, prin Decretul nr. 113 al C.F.S.N. este numit președinte – director general al Radioteleviziunii Române⁵, funcție pe care o deține până la 1 iulie 1992 și din care aservește total informația publică noii puteri⁶. De asemenea este numit președinte al Comisiei Naționale a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice (1990 – martie 1995). Odată cu finalul evenimentelor tulburi din primii ani post-decembriști, T.R. se dedică activității academice, pentru a reveni, de data aceasta ca politician, pe scena publică la sfârșitul anilor '90. Începe să acumuleze funcții administrative de rang secund și titluri academice: membru al Comisiei Naționale a Audiovizualului, cu rang de sub-secretar de stat (01 iulie 1992 – 14 septembrie 2000); membru corespondent al Academiei Române din 12 noiembrie 1993 (din 24 noiembrie 2000 membru titular); secretar-general al Asociației Internaționale de Studii Sud - Est Europene – A.I.E.S.E.E. (1994 - 2000); rector al Academiei pentru Studiul Istoriei Culturii și Religiiilor (1995 - 2001); consilier pe probleme de istoria culturii al Patriarhului României, Înalt Preafericitul Părinte Teoctist (1996); „doctor honoris causa” al universităților din Oradea, Cluj, Timișoara și Craiova; rector al Universității Media (2000).

Un critic constant al puterii în anii 1996-2000, pe care o acuza de „stalinism, stahanovism și totalitarism”⁷, T.R. a intrat oficial în politică, fiind membru P.D.S.R. (PSD din 2001) până în februarie 2010. Este ales în anul 2000 senator de Iași pe listele acestui partid, pentru ca în anul 2004 să obțină aceeași demnitate, dar la Botoșani. În guvernul Adrian Năstase (2000 - 2004) a ocupat fotoliul de Ministru al Culturii. Actualmente nu mai desfășoară activitate politică partizană, păstrându-și doar afilierile academice.

Dan Drăghia

⁵ Domnița ȘTEFĂNESCU, *Cinci ani din istoria României. O cronologie a evenimentelor: decembrie 1989 – decembrie 1994*, Editura Mașina de scris, București, 1995, p. 52.

⁶ În cartea sa, *Libertatea ca datorie*, Petre Roman, care în momentul respectiv era prim-ministru, afirmă că „accesul la televiziune, controlată de entourage-ul lui Iliescu, îmi era interzis” (p. 132). Pe de altă parte, în textul dedicat lui T.R. din volumul *Rompres* (p. 212), *Personalități publice 1989-1992*, se arată că „s-au filmat, cu maximă obiectivitate, manifestațiile din Piața Universității, mineriadele, toate manifestațiile opoziției [...]”, deși el însuși le caracterizase drept „rebeliuni cu caracter legionar”.

⁷ *Ziua*, 25 iulie 1999.